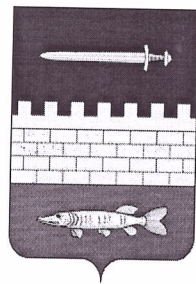

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЗИРЕКЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Ленина, д. 53,
с. Ерыклы, 423185

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗИРЕКЛЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Ленин урамы, 53,
Зирекле авылы, 423185

тел., факс: (8-4348) 38-6-76, zarek.nsm@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2026 елның «9» апреленнән

№ 12

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турында нигезләмәне раслау хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы № 33-ФЗ Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы № 7-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлеге уставы, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турында нигезләмәләренә кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндә «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында» бастырып чыгарырга: <https://pravo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Яңа Чишмә муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндәге рәсми сайтында: <https://novosheshminsk.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үземдә калдырам.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Яңа Чишмә муниципаль районы
Зирекле авыл жирлеге
башкарма комитеты жетөкчесе

Ж.Г. Гайфетдинов

Нигезләмә

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә кермәгән һәм хосусый милектәге җирләргә кермәгән яшел утыртмаларны булдыру, тоту һәм саклау кагыйдәләре турында физик һәм юридик затлар

1. Гомуми өлеш

1.1. Утлы территорияләр, утыртмалар белән бергә, табигатьне саклау, уртача яклау, рекреация, шифаханә-яклау функцияләрен башкаралар, табигый комплекс территориясенә һәм җирлекнең яшел фондының состав өлеше булып торалар.

1.2. Яшерен территорияләрнең урнашуы һәм чикләре тарихи барлыкка килгән рельефны, акваторияләрне һәм яшел утыртмаларны исәпкә алып билгеләнә.

1.3. Яшел утыртмаларны тоту һәм саклау Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлеге башкарма комитетына йөкләнә.

1.4. Яңа төзелешне яшелләндерелгән территорияләр төзү буенча эшләр комплексы үз эченә ала. Яңа төзелештәге барлык эшләр билгеләнгән тәртиптә расланган, эшләнгән һәм расланган проект документациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлеге территориясендә яшел утыртмаларны тотуның агымдагы эшләренә (алга таба - авыл җирлеге) коры, авариялә һәм декоратив күренешен югалткан агач һәм агач төпләре салынган куакларны аулау; үсемлекләренә санитар кисеп алу керә.

1.6. яшелләндерү объектларының эчтәлегенә - яшел утыртмаларны карау һәм яшелләндерелгән территорияләргә төзекләндерү элементлары буенча комплекслы эшләр. Яшел утыртмаларны тоту түбәндәгеләренә үз эченә ала:

- агымдагы ремонт,
- агачларны һәм куакларны карау буенча эшләр - тукландыру, су сибү, киптерү, чүп үләнә яклау, тамыр системасын жылыту, юылмаган токым куакларын бәйләү һәм бәйләү, жылылык яратучы үсемлекләргә (барлык тиешле эшләр белән) каплау, ашламалар, чүп-чар төяү, корыган һәм авария хәлендәге агачларны кисү;
- чөчәкләрне карау эшләре - орлык чөчү, үсентеләр һәм суган үсентеләргә утырту, су сибү, киптерү, үсемлекләргә тукландыру, үсемлекләргә яклау, чүп-чар жыю һәм башка тиешле эшләр;
- чөчәкле вазаларны карау эшләре.

2. Яшел утыртмалар булдыру.

2.1. Территорияне өзәрләү.

2.1.1. Территорияне өзәрләү эшләрен җимереләргә тиешле корылмалардан, агач төпләреннән, төзелеш материаллары калдыкларыннан, чүп-чардан чистартудан башларга кирәк:

Объект	Агач күчөрөннөн объектка кадэр, м.	Агач көүсөсөннөн объектка кадэр, м.
Бинаның тышкы стенасы, корылмалары	5,0	1,5
Тротуар кыры, бакча юлы	0,7	0,5
Урамның юл өлөшө чите	2,0	1,0
Яктырту челтәрен яклау	4,0	
Идән асты һәм идән асты стеналарының эчке кыры	3,0	1,0
Газүткөргөч: тышкы торбалар өчен	2,0	-
Газүткөргөч: полиэтилен торбалардан жир асты торбаларыннан (торбадан төрлө якларда)	3,0	-
Суүткөргөч, дренаж	2,0	-
Көч кабеле, элемтә кабеле	2,0	0,7

Искөрмөләр:

1. Китерелгән нормативлар ябалдашлары диаметры 5 метрдан артмаган агачларга карый һәм зуррак диаметрлы агачлар өчен арттырылырга тиеш.

2. Биналарның, корылмаларның, балалар учреждениеләренең тышкы стеналары янына агач һәм куаклар утыртканда инсоляциянең һәм табигый яктыртуның норматив дәрәжәләрен сакларга кирәк.

2.2. Яшел утыртмаларның эчтәлегә

2.2.1. Яшел утыртмаларны дәрәжә тоту буенча төп чараларның берсе - ябалдашлар кисеп алу. Эзләнүләренең түбәндәге төрләрен аералар: санитария, яшәртү, форма.

2.2.2. Наратны санитар кисеп алу иске, авыру, йокыга талган һәм зарарланган ботакларны, шулай ук крон эченә яки бер-берсенә якынайган ботакларны юкка чыгаруға юнәлдерелгән.

Шулай ук үзәк көүсәдән очлы почмак яки вертикаль (пирамида формаларын кертмиçә) өскә таба киткән бәбәкләр дә мәжбүри рәвештә юк ителергә тиеш.

Санитар обрезканы ел саен вегетация чоры дэвамында үткәргә кирәк. Әмма зур сандагы эре ботакларны бер үк вакытта алып ташлау максатка ярашлы түгел, шуңа күрә аларны өкрәнләп, елына 1-2 ботак итеп алу яхшырак.

2.3. Чәчәклеләрнең төзелеше

2.3.1. Чәчәк ул - геометрик формадагы яки бер үк, ике яки күпьяеллык үсемлекләр утыртылган ирекле формадагы участок. Бу яшелләндерү объектының иң декоратив элементларының берсе.

2.4. Чәчәклеләрнең эчтәлегә

2.4.1. Чәчәклеләрне тиешле тәртиптә тоту үсемлекләргә су сибүдән һәм юудан,

туфрак кибүдән һәм чүп үләннөрөн жыюдан, чөчөк аткан үсемлекләрне кисүдән, корткычлардан һәм авырулардан яклаудан, минераль ашламалар кертүдән, чүп-чардан жыюдан гыйбарәт.

2.4.2. Берьяеллыктардан һәм ике яшьлек чөчөклөклөрдән ясалган полив тамыр ятмасы тирәнлегендә жирне дымландырырлык итеп шундый исәп белән тигез булырга тиеш.